

Jaarverslag 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord van de bestuursvoorzitter	3
1. Overzicht exposities	5
2. Overige evenementen	9
3. Collecties	10
4. Gebouw/Depot/Installaties	11
5. Marketing en Communicatie	13
6. Partners	16
7. Educatie	17
8. Organisatie	18
9. Financiën	20

Voorwoord van de bestuursvoorzitter

Voor u ligt het jaarverslag over de activiteiten van Museum Valkenburg in het jaar 2023. Een jaar waarin het bestuur eindelijk weer in volle omvang zijn werk kon doen. Een jaar waarin, na de rampen van Covid en de overstroming van 2021, rust en consolidatie de boventoon voerden, waarbij alle energie werd ingezet om weer te komen tot slagvaardig inzetten op een prachtig expositieprogramma.

Een korte terugblik. Artistiek was 2023 weer een succesjaar met 17 goed bezochte tentoonstellingen over onder andere frater Leo Disch, over de 95 jarige Paul Hugo ten Hoopen en zijn leerlingen, over Appie Drielsma en zijn twee kornuiten Wishaupt en Gijsbers en natuurlijk ook de presentatie van 13 kunstenaars van hun ervaring met dementie, georganiseerd door onze eigen Jos Solberg. Velen hebben dit als zeer indrukwekkend ervaren. Overigens vormen maatschappelijke thema's als ziekte, beperkingen, rampen of vluchtelingen meer en meer een uitgangspunt voor exposities. Ze zorgen voor debat en vaak leveren goed bezochte lezingen over deze onderwerpen.

In 2023 is hebben we verder hebben gewerkt aan de verfraaiing van het gebouw. Het herstel na de overstroming van 2021 vormde de aftrap hiervoor en we werken dit geleidelijk verder uit. Met de hulp van enthousiaste studenten van de Hogeschool Zuid is begonnen met een nieuwe vormgeving van onze eerste verdieping. De geologie en archeologie zullen opnieuw, en op verhalende wijze, worden gepresenteerd, waarbij de modernste middelen zullen worden aangewend. Hierbij krijgen ook onderwerpen als wateroverlast en Zuid-Limburgse bouwtechnieken aandacht.

In een oud en monumentaal gebouw als dit voormalige Stadhuis is het telkens weer zoeken naar een toegankelijke en museaal verantwoorde presentatie van artefacten. We prijzen ons gelukkig dat we erin geslaagd zijn op de tweede verdieping een verbeterd depot in te richten. Maar: met de toenemende bekendheid en reputatie van Museum Valkenburg groeit ook het aanbod van werken, ja van hele collecties, als schenking aan het museum. Recent kwam de verzameling van de heer Schoonbrood in ons bezit. In het vertrouwen dat wij er goed voor zullen zorgen en de beste omstandigheden ervoor kunnen creëren. Hierbij zijn klimaatbeheersing en temperatuurwisselingen een punt van zorg.

Het bestuur van Museum Valkenburg ziet ons huis als een punt van rust in een woelige omgeving en in een woelige tijd. Het lezingenprogramma werkt hier zeker aan mee. Muzikale omlijsting rond openingen en lezingen zijn ingeburgerd geraakt en onze boekwinkel (de enige in Valkenburg) en de museumshop zijn goed bezocht en zijn een dankbare bron van inkomsten. Meer en meer mensen weten ons te vinden, wat een in 2023 een bezoekersaantal van meer dan 13.000 heeft opgeleverd, vanuit verschillende hoeken van de provincie, ja vanuit het hele land. Vergelijk dat eens met de getallen die de grote, riant gesubsidieerde musea laten zien en dan mogen we meer dan trots zijn.

Ik kan het niet laten om een blik vooruit te werpen op het jaar 2024. De positieve trend zet zich voort, mede en vooral door de niet aflatende inzet van onze expositiecommissie onder aanvuring van ons bestuurslid Resi Vervoort. Telkens weer worden invalshoeken gevonden van waaruit kunst, in brede zin, met Zuid-Limburgse oriëntatie of inspiratie kan worden getraceerd en in bruikleen verworven. Zelfs aarzelende bruikleengevers hebben we over de brug weten te halen en zo staan in 2024 weer 15 exposities op het programma. Het grote gebaar op onze begane grond, en de wat minder bekende, soms debuterende kunstenaars op de tweede verdieping. Voor een jaaroverzicht verwijs ik graag naar de Museumkrant die in de wijde omgeving wordt verspreid.

De actualiteit voert ons onder meer naar de fototentoonstelling naar aanleiding van de Tour de Femmes, onderdeel van de Tour de France, die deze zomer in Valkenburg zal losbarsten. En uiteraard staan we in september stil bij 80 jaar Bevrijding van Zuid-Limburg met parallel daaraan een tentoonstelling met het thema Vrijheid. Grote Limburgse verzamelaars werken vervolgens mee aan de presentatie van hun collecties, wat voor privacygevoelige collectioneers een zelfoverwinning mag heten!

Het museum bood en biedt gastvrijheid aan het jaarlijkse Atelier op Tafel en de wekelijkse Workshops Archeologie. De Geologische Vereniging houdt haar maandelijkse lezingen en de Seniorenraad van Valkenburg is iedere maand te gast met een programma gelieerd aan de dan actuele exposities. De reuring en de toeloop mogen op zich een grond zijn om de openingstijden van het museum te verruimen. Dat vraagt natuurlijk wel om meer handen aan het werk, lees: vrijwilligers. In maart 2024 starten we een experiment, namelijk een avondopenstelling op de eerste donderdag van de maand. Bij het slagen ervan beraden we ons op een voortzetting in volgende jaren.

Bekendheid van het museum en zijn evenementen, in de pers en op sociale media, heeft een boost gekregen door ons bestuurslid Jolanda Rikers. En met de komst van een bestuurslid Educatie (Maarten Annema) en een bestuurssecretaris (Elisabeth Dorant) is het bestuur compleet en op de toekomst voorbereid!

Door de gestegen kosten van onderhoud, personeel, energie en beheer van de collecties zijn, ondanks de geweldige bezoekersaantallen, diverse en toonaangevende instellingen in de problemen geraakt. Soms treedt er dan een mecenas naar voren, maar daar kan de sector niet afhankelijk van zijn. Dit treft de gemeentelijke musea hard, want ook gemeenten moeten door de toegenomen taken en de dreigende verschraving van rijksmiddelen keuzes maken. Deze musea verkeren hierdoor in grote onzekerheid. Over de toekomst van de Rijksmusea kunnen we slechts, afhankelijk van de uitkomst van de kabinetsformatie, speculeren.

Ons mooie museum, ondersteund door de gemeente Valkenburg aan de Geul, draait volledig en alleen op vrijwilligers. Een professionele kracht, zelfs voor één dag in de week, kan niet bekostigd worden. Daarbij komt dat wij in de afgelopen zeven jaar nooit enige indexering van de gemeentelijke subsidie mochten innen. Er zou dus gesteld kunnen worden dat we het nu met de helft van de subsidie van zeven jaar geleden moeten doen. Een instelling die zoveel betekent voor de culturele uitstraling van de stad en voor cohesie en saamhorigheid in de samenleving, mag toch ook wel wat minder kort worden gehouden. We zijn er echter van overtuigd dat wij op projectniveau bij onze gemeente kunnen blijven aankloppen.

Ik eindig met een dankzegging aan de gemeente, die als pandeigenaar de zorg voor het gebouw heel serieus neemt.

Ook de Vrienden van het museum, nu ruim 150 in getal, danken wij voor de jaarlijkse toekenning van financiële steun voor een concreet project.

De sponsors en begunstigers zijn we erkentelijk voor hun steun en commitment.

En last but not least: onze 50 vrijwilligers, die er mede voor zorgen dat de waardering van het publiek voor het gebodene en de bejegening door onze medewerkers 93 % bedraagt, wat neerkomt op goed tot zeer goed!

Dit alles geeft het museumbestuur de overtuiging dat wij, na de viering van ons 75-jarig bestaan in 2025, stellig de daarna komende 75 jaar gaan beleven!

Franklin E. Boon, voorzitter Stichting Museum Valkenburg

1. Overzicht exposities

Museum Valkenburg heeft in 2023 een ruim en divers aanbod aan tentoonstellingen gerealiseerd. Door het inhaken op de plaatselijke geschiedenis en/of gebeurtenissen, is de belangstelling voor onze exposities significant toegenomen.

Hier volgt een chronologisch overzicht van de 17 exposities in 2023.

15 januari tot en met 2 april: 'Target' - Ans Lemmens

Tijd en vrouwen zijn bepalend in het werk van deze hedendaagse kunstenares en zij legt in haar schilderijen emoties en herinneringen vast die normaal meestal ongemerkt voorbij gaan.

29 januari tot en met 16 april: 'Een kijkje achter de coulissen'

Museum Valkenburg toonde in deze unieke expositie een keuze uit de eigen collectie. Naast een langdurige bruikleencollectie uit Rijksbezit, heeft het museum in de loop der jaren veel schenkingen aanvaard van schilderijen en archeologische voorwerpen, die tot dusverre nog nauwelijks te zien waren.

29 januari tot en met 16 april: 'Trilogica' - Peter Slegers

Een primeur-expositie, inhoudend een authentieke multidimensionale nieuwe beleving van kunst. Een combinatie van ambachtelijk werk met eigentijdse audiovisuele technieken: een koppeling van zintuiglijke ervaringen als geluid, beeld en geur aan filosofie en spiritualiteit.

10 april tot en met 4 juni: 'Reisbeelden' - Annemiek Jongen

Deze expositie toonde aan de hand van een dertigtal schilderijen beelden van een rondreis van de kunstenares door Zuid-Afrika.

22 en 23 april: 'Atelier op tafel' – Kunst kopen in het museum

Zestien professionele kunstenaars uit diverse disciplines boden hun werk te koop aan en traden in contact met bezoekers van het museum.

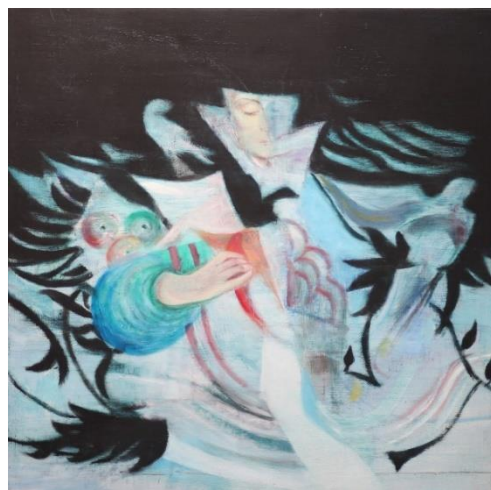
30 april tot en met 16 juli: 'Crises en catastrofes in Valkenburg'

In deze druk bezochte expositie werden de rampen, die Valkenburg door de eeuwen heen hebben getroffen, toegelicht met teksten en veel beeldmateriaal.

30 april tot en met 23 juli:

'Van Kotona naar Varpullan'

Een unieke en veelzijdige tentoonstelling van zes Limburgse kunstenaars, allen afkomstig uit het gezin van Arthur Spronken en de Finse Varpu Tikanoja: hun zoon Caius Spronken en echtgenote Ree Meertens en dochter Kore Spronken met echtgenote Marjori Overdijk. Kotona was het Finse thuis van Varpu Tikanoja, en Varpullan het landgoed van de familie Spronken. Deze tentoonstelling kwam rechtstreeks vanuit het Tikanoja Art Museum in Finland, het geboortehuis van Varpu, naar Museum Valkenburg.

30 april tot en met 23 juli: - Eugène Laudy

Wandtapijten, ontwerpen glas-in-loodramen, schilderijen, mozaïeken en tekeningen werden geëxposeerd van deze belangrijke exponent van de groep Monumentalisten in Nederland.

11 juni tot en met 20 augustus: 'Spiegel van de tijd' – Frans Lemeer

De inspiratie van de kunstenaar Frans Lemeer in zijn werk is een weergave van de vluchtige samenleving, geschiedenis en achtergronden van religie, aangevuld met humor en surrealistische voorstellingen.

23 juli tot en met 1 oktober: 'Ode aan een balletschool' - Klassiek ballet in Valkenburg

Museum Valkenburg besteedt regelmatig aandacht aan aangelegenheden uit de plaatselijke gemeenschap. Zo is het 35-jarig bestaan van de Valkenburgse balletschool niet aan de aandacht van het museum ontsnapt: 35 jaar geleden werd deze balletschool opgericht door Joke de Backer en wordt nu geleid door Chantalle Meewis. Wat ballet betekent voor de dansers was via foto's en fragmenten van bijzondere voorstellingen te zien.

30 juli tot en met 15 oktober: 'Thema's en variaties' - Paul Hugo Ten Hoopen en leerlingen

Als voormalig professor aan de Rijksacademie in Amsterdam heeft Paul Hugo ten Hoopen veel kunstenaars opgeleid. Doordat een van zijn studenten waarmee hij bevriend raakte, in Mheer (ZL) woonde heeft Paul Hugo veel tijd in Limburg doorgebracht, waar hij het landschap schilderde. Museum Valkenburg gaf een presentatie van zijn Limburgse schilderijen, aangevuld met werken geschilderd aan de Cote d'Azur en werken van zijn beste leerlingen.

30 juli tot en met 15 oktober: 'Een sober maar gelukkig bestaan' - Harry Heuts/Leo Disch fototentoonstelling Mamelis

De titel typeert het bestaan van Frater Leo Disch in Abdij St. Benedictus in Mamelis nabij Vaals: toegewijd aan geloof en tegelijk bezield als kunstenaar. Fotograaf Harry Heuts volgde Leo Disch gedurende een jaar. Deze fotoreportage genoot een uitzonderlijk grote publiek belangstelling in Museum Valkenburg

27 augustus tot en met 5 november: 'Het indiscrete oog' - Fotografie Loek Groenendijk en beelden Leo Horbach

Twee hedendaagse kunstenaars. Foto's van Loek Groenendijk vangen op knappe wijze de verstilde en intieme momenten wanneer een kunstenaar in het wordingsproces bezig is. De wereld in steen van Leo Horbach is opgebouwd uit volumineuze vormen zonder al te veel detaillering.

8 oktober tot en met 26 november:

‘De Bokkenrijders, feiten en fantasie’

Met historische voorwerpen en prenten werd ingegaan op de overval op De Kluis in 1762, de grote stadsbrand in 1773 en de martelingen van Gertruida Bosch. Geïnspireerd door de spannende verhalen van Rik Prinsen van het Bokkenrijdersgenootschap exposeerden de kinderen van basisschool Broekhem Valkenburg hun bokkenrijderskunstwerken.

22 oktober tot en met 21 januari 2024: ‘Drie vrienden’:

- Appie Drielsma, Jef Wishaupt en Gijs Gijsbers

Drie nationaal bekende kunstenaars die elkaar leerden kennen in hun jeugd en later op de Jan van Eijckacademie, presenteerden hun werk in de beide benedenzalen van het museum. Hier werden de twee overleden kunstenaars Appie Drielsma en Gijs Gijsbers nog één keer verbonden met hun nog in leven zijnde vriend, de edelsmid en beeldhouwer Jef Wishaupt.

12 november tot en met 14 januari 2024: ‘Tabula Rasa’ – thema-expositie over dementie

Er werden 19 kunstenaars uitgenodigd om kunstwerken te maken, gebaseerd op hun persoonlijke associaties en ervaringen met het thema dementie en het verdwijnen van herinneringen.

3 december tot en met 7 januari 2024 - ‘Iconen van Limburgse kunstenaars’

Theresia Fraats uit Maastricht en Leon Joosten uit Eijsden, die in de techniek van het schilderen van iconen een hoog niveau hebben bereikt, exposeerden hun kunstwerken gedurende de kerstperiode in het museum.

2. Evenementen en lezingen

Naast de vele exposities heeft Museum Valkenburg in 2023 diverse evenementen en lezingen georganiseerd. Vooral de lezingen trokken zo veel publiek, dat ze veelal een tweede keer werden georganiseerd. Hieronder volgt een overzicht in chronologische volgorde.

7 februari: Relatieavond met gemeenteraad

24 februari: Lezing Tom Luijten, de artistieke waarde van NFT's

21 maart: Rondleiding Fotomuseum aan het Vrijthof en Sint Servaes Maastricht: vrijwilligers Museum Valkenburg

13 april: Rondleiding hotels Valkenburg

3 mei: Kinderopvang bezoekt restauratieatelier

16 tot en met 18 juni: Archeologiedagen, activiteiten middenverdieping

29 juni: Eindpresentatie Hogeschool Zuyd

4 juli: Kinderopvang bezoekt vuursteenmijnen

31 juli: Eindpresentatie watersnoodproject Hogeschool Zuyd

6 augustus en 10 september: Lezing Leo Disch, architectuur Dom van der Laan

12 en 13 augustus: Erfgoedweekend activiteiten Museum Valkenburg

21 oktober en 4 november: Lezing Frits Schoonbrood over de bokkenrijders

29 oktober: Lezing Ad Himmelreich over Vriendschap & Kunst

5 november: Lezing Monique Quint over het leven in de 18de eeuw

25 november en 9 december: Gratis instaprondleidingen Drie vrienden

Daarnaast zijn er nog de regulier terugkerende bijeenkomsten, zoals de maandelijkse geologie-lezingen en de bijeenkomsten van de Seniorenraad Valkenburg. Elke woensdagmiddag is er een open restauratie-atelier op de middenverdieping.

Afgelopen jaar heeft een tiental rondleidingen op verzoek plaatsgevonden.

3. Collecties

In toenemende mate krijgt Museum Valkenburg kleinere of grotere schenkingen aangeboden. Hoewel het nieuwe “open” depot op de tweede verdieping meer mogelijkheden biedt om nieuwe schenkingen te aanvaarden en voor iedereen zichtbaar ten toon te stellen, is behoedzaamheid bij de eventuele aanvaarding van schenkingen nodig. De nadruk blijft, conform de uitgangspunten van het expositiebeleid, liggen op het verwerven van Limburgse kunst.

In 2023 is een substantiële schenking verkregen, bestaande uit vijf werken van Aad de Haas, Gène Eggen en Ger Lataster.

De langdurige bruikleen van een historische apotheek-inventaris door Museum Het Ursulinenconvent in Eijsden is omgezet in een schenking van Museum Valkenburg aan dat museum.

Het museum is doende een deelcollectie religieuze objecten en devotionalia af te stoten middels een zogeheten LAMO-procedure.

Het museum bevindt zich nog in de verkennende fase van collectie-registratie middels het Limburgs Erfgoednet. Er is een nieuwe collectiemedewerker aangesteld, die zich hier meer op gaat toelagen.

4. Gebouw/Depot/Installaties

In 2023 heeft het museum veel min of meer noodzakelijke werkzaamheden moeten laten verrichten ter verbetering van zijn gebouw. Deze werkzaamheden hebben een behoorlijke impact gehad op het budget van het museum. Onderstaand volgt een samenvatting.

In 2023 is het plafond op de bovenste verdieping van het museum volledig vervangen. Hetzelfde geldt voor de verlichting. Op deze verdieping is een nieuw depot in gebruik genomen, op de plaats waar zich eerst het restauratieatelier bevond. Dit atelier is verhuisd naar de middenverdieping, naar de plek waar zich eerst het depot bevond. Met het in gebruik nemen van het nieuwe depot (met een effectieve opslagruimte van ruim 240 vierkante meter) is een belangrijke stap gezet ter leniging van het nijpende gebrek aan opslagcapaciteit in het museum.

Het oude depot op de middenverdieping (zie vorige alinea) is omgebouwd tot een modern en licht restauratieatelier met geriefelijke werkplekken.

Het voor bezoekers zichtbare exterieur en het interieur van de lift zijn volledig gerestyled.

In de grote zaal is de verduistering van de twee lichtstraten volledig vernieuwd, waarbij nu modern, warmte- en zonwerend materiaal is gebruikt. Op de plek waar bij lezingen geprojecteerd wordt, is bovendien een elektrisch bedienbare extra verduistering aangebracht. Op diverse plaatsen in het gebouw zijn de rolgordijnen, bedoeld om de zon buiten te houden, vervangen.

De oude verflagen op de monumentale trap van de begane grond naar de eerste verdieping zijn volledig verwijderd. De treden zijn geëgaliseerd, en de trap is met het aanbrengen van een nieuwe toplaag in de kleur Engels Rood weer representatief. Tevens is het plafond in het trappenhuis vernieuwd. De tien stoelen in de boekshop zijn opnieuw geschilderd en van een kleurige nieuwe bekleding voorzien. De bureaustoelen in de backoffice zijn allemaal vernieuwd.

Rekening houdende met de aanbevelingen vanuit het Security & Privacy-protocol (zie hoofdstuk 8), is het gehele systeem van toegang van het museum herzien. De hoofdingang wordt nu alleen nog gebruikt om bezoekers binnen te laten. Medewerkers maken gebruik van de zij-ingang die nu feitelijk als personeelsingang functioneert, waarbij medewerkers gebruik maken van een druppel. Ook veel ruimtes binnen het museum zijn alleen nog toegankelijk met een druppel. Met dit nieuwe systeem kan op persoonsbasis worden bepaald wie op welke tijden welke ruimtes mag betreden.

In het museum is een omroepinstallatie aangebracht, die niet alleen dienst kan doen bij calamiteiten, maar ook gebruikt wordt bij de aankondiging van de dagelijkse museumsluiting en bij aankondiging van de start van bijvoorbeeld lezingen en evenementen.

Op de middenverdieping zijn significante vochtproblemen geconstateerd op diverse muren. De gemeente Valkenburg heeft een scan laten doen door een gespecialiseerd bedrijf, en in de loop van 2024 zullen herstelwerkzaamheden plaatsvinden. Tevens is door de gemeente een substantieel budget aan het museum toegekend voor de verduurzaming van het gebouw. Dit project krijgt zijn beslag verdeeld over meerdere jaren. Aspecten als klimaat, temperatuur en vochtigheid worden hierbij integraal gezien.

In opdracht van de gemeente is een lijvig rapport verschenen over de toegankelijkheid van het museum, met als conclusie dat er op vele punten verbeteringen mogelijk zijn, afhankelijk van het gewenste ambitieniveau en budgettaire mogelijkheden. Vervolgoverleg met de gemeente is voorzien.

Per 1 januari 2023 is de financiële administratie volledig gedigitaliseerd. Facturen en declaraties worden digitaal aangeleverd, al dan niet via automatische incasso betaald en online doorgezonden naar ons administratiekantoor, dat ook onze Btw-aangiftes verzorgt en de financiële jaarstukken opstelt. Ordners met financiële boekingsstukken zijn derhalve niet meer nodig.

Vanaf 1 januari 2023 is het niet meer mogelijk in het museum met contant geld te betalen. Er kan betaald worden met de betaalpas van de bank, daarnaast is met huisbankier Rabo geregeld dat ook met creditcards (Visa, Mastercard) via de pin-terminal kan worden betaald. Overigens maakt meer dan 66 % van de museumbezoekers bij de entree van het museum gebruik van de museumkaart.

Op 9 april 2023 expireerde het leasecontract van het kassasysteem van het museum. Daar wij de tijd wilden nemen ons te oriënteren op een nieuw systeem, en ook op proposities van andere leveranciers, is met de huidige leverancier overeengekomen het leasecontract te verlengen tot en met 31 december 2023. Door onze ICT-collega is een programma van eisen opgesteld. Daarnaast is advies ingewonnen bij bevriende musea en -instellingen. Uiteindelijk is met de huidige leverancier met ingang van 1 januari 2024 een nieuwe leaseovereenkomst voor vijf jaar aangegaan, waarbij sprake is van een herinrichting van de bestaande betaalregistratie en de levering van een nieuwe terminal. Dit alles tegen een substantieel lagere prijsstelling. Gelet op risico's ten aanzien van met name serviceverlening, is niet overwogen tot koop van de configuratie over te gaan.

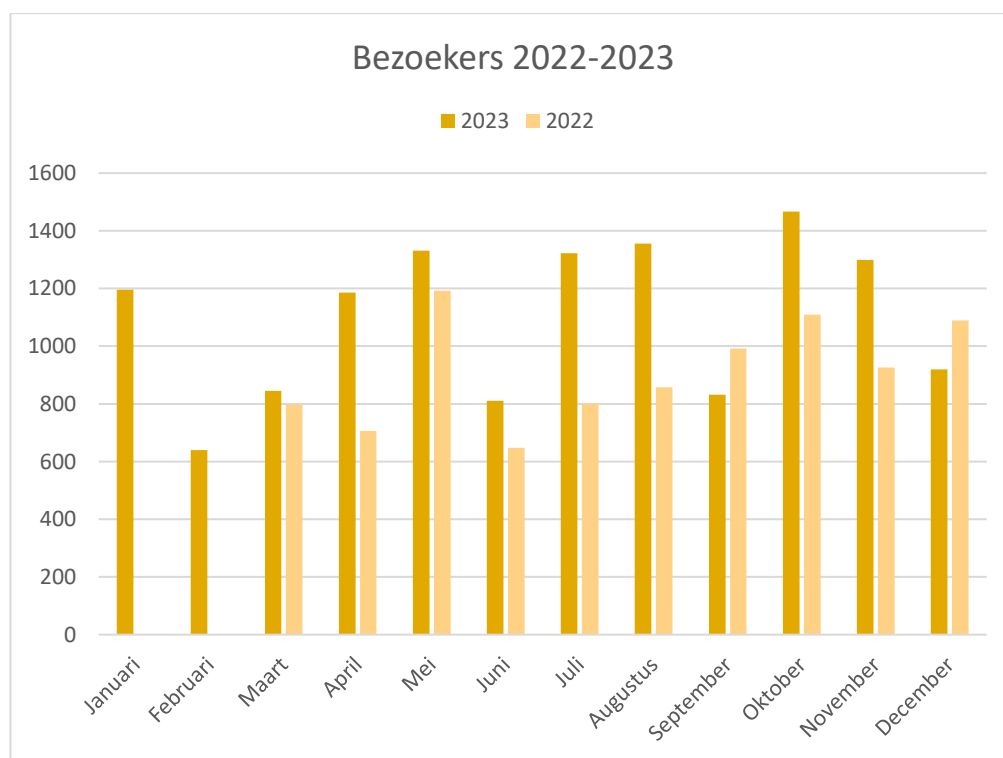
Op 1 april 2024 expireert het leasecontract van de koffieautomaat in de boekshop. Op soortgelijke wijze als bij bovenstaande vernieuwing van het kassa-systeem is een korte marktverkenning gehouden. Besloten is met de huidige leverancier een nieuw leasecontract voor vijf jaar aan te gaan, welk contract voorziet in de huur van een nieuwe koffieautomaat en de levering van bijbehorende service, alsmede de levering van de benodigde grondstoffen zoals koffie en cacao. De nieuw te leveren automaat levert koffie op basis van verse bonen, waarbij elk kopje vers wordt gezet. Ook in dit traject is het kopen van de nieuwe automaat nauwelijks een optie geweest.

5. Marketing/PR/Communicatie

Museum Valkenburg reserveert een aanzienlijk deel van zijn budget voor marketing. Vanwege de telkens wisselende tentoonstellingen is het nodig om elke keer weer het publiek te informeren over het aanbod. Naast advertenties in relevante kunstbladen en op websites, plaatst het museum regulier pers- en nieuwsberichten op diverse sociale media. In 2023 zijn vijf filmpjes voor exposities ingekocht bij TV Valkenburg. Beelden zeggen vaak meer dan woorden. Deze filmpjes zijn via deze zender uitgezonden, maar ook in het museum getoond. Daarnaast zijn de filmpjes terug te kijken op YouTube. Het museum is blij met alle free publicity van onder meer De Limburger en TV Valkenburg.

Naast de advertenties en free publicity verspreidt het museum via Hub media en Visit Heuvelland een algemene flyer naar diverse hotels en toeristische centra in de regio. Begin 2023 heeft het museum via Ediat een speciale Museumkrant laten maken, die huis- aan huis is verspreid in Valkenburg en omstreken. Met deze krant bereikt het museum de burgers in het gebied. Deze krant wordt door adverteerders mogelijk gemaakt en kost het museum geen geld, alleen tijd voor het opstellen van de teksten. In deze krant staat het jaarprogramma van het museum met een uitgebreide toelichting op de vaste expositie van de middenverdieping en de sponsormogelijkheden.

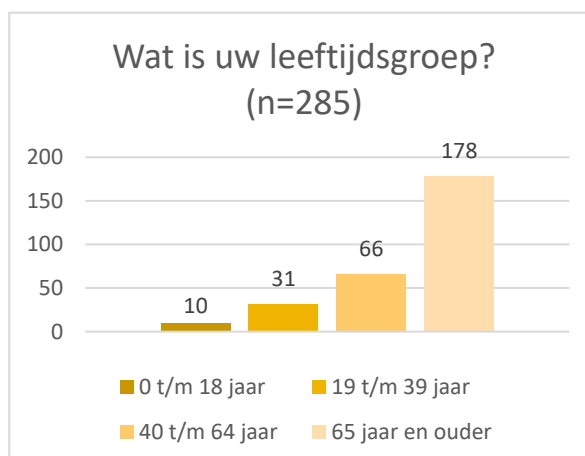
Door zijn luisterrijke aanbod en vele marketing en PR activiteiten heeft het museum in 2023 aanmerkelijk meer bezoekers mogen ontvangen. Het totaal aantal bezoekers in 2023 bedroeg 13.205. Gemiddeld komen we uit op ruim 1100 bezoekers per maand (zie grafiek). Dat is maar liefst gemiddeld 200 bezoekers meer per maand dan in 2022.

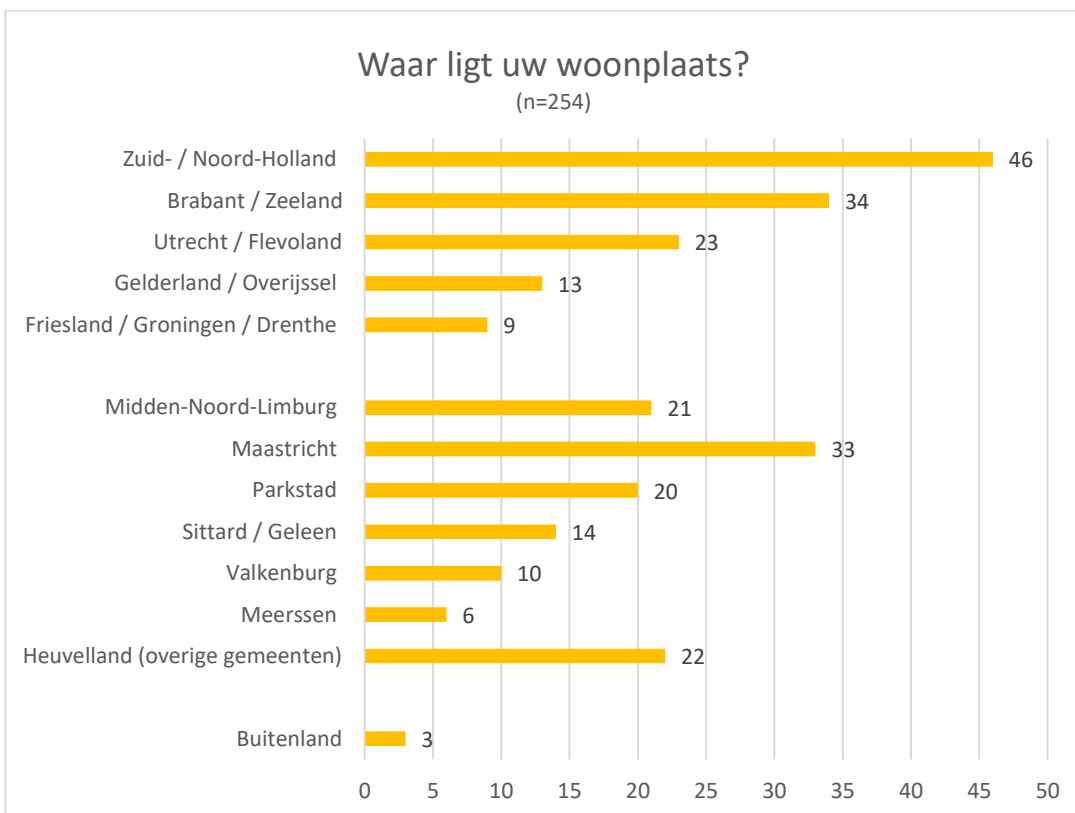

Ondanks de hoge bezoekersaantallen weet het museum nog niet veel kinderen te bereiken.

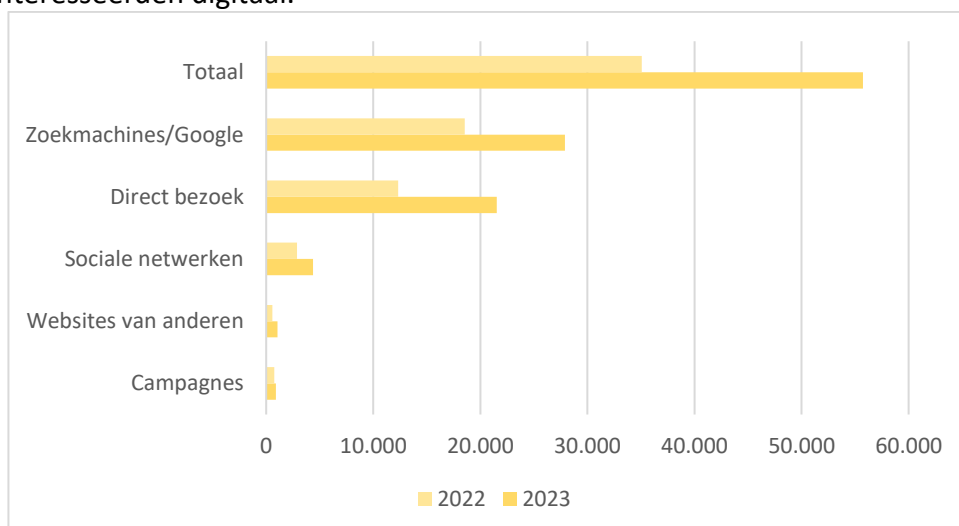

Uit de reguliere bezoekersenquête blijkt dat veel bezoekers heel tevreden zijn over het aanbod in ons museum. Onderstaand enkele uitkomsten.

Met zijn actieve berichtgeving via zijn website en sociale media, bereikt het museum steeds meer geïnteresseerden digitaal.

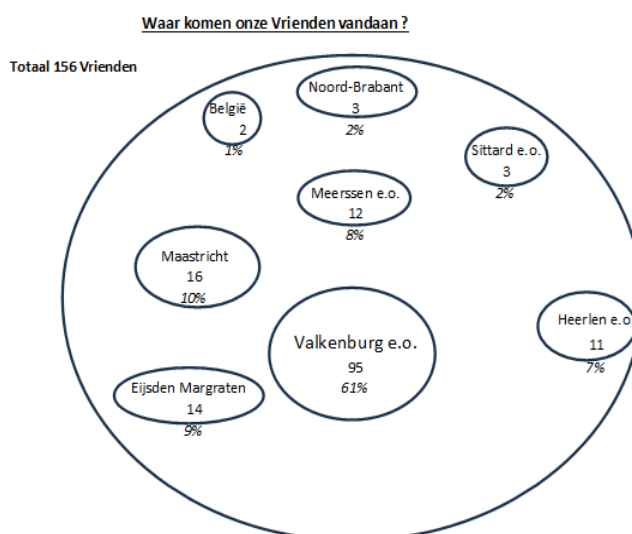

6. Partners

Museum Valkenburg zoekt steeds meer de samenwerking met andere partijen. Dit doet het museum enerzijds om een jongere doelgroep te bereiken maar anderzijds ook om het aanbod voor de bezoekers te versterken. De samenwerking met het onderwijs wordt beschreven in volgende hoofdstuk.

Om de relatie met de gemeenteraad en overige partners te verstevigen heeft Museum Valkenburg begin 2023 een nieuw initiatief opgepakt. Op 7 februari heeft het museum een speciale relatieavond georganiseerd. Tijdens deze avond is het expositieprogramma 2023 nader toegelicht en zijn de relaties rondgeleid in het museum. Het museum heeft ook een dergelijke bijeenkomst voor de lokale hotels georganiseerd. Echter, daarvoor was maar heel weinig belangstelling.

Museum Valkenburg heeft een actieve Vriendenstichting, waarvan de Vrienden regulier het museum bezoeken, maar ook het museum financieel ondersteunen. Het ledenaantal is groeiende en inmiddels zijn er ruim 150 leden. Vrienden van het museum mogen met twee personen gratis het museum bezoeken. Naast vrienden heeft het museum ook een groeiend aantal Begunstigers die jaarlijks een financiële bijdrage leveren van € 50 of meer.

Museum Valkenburg is sinds 2022 aangesloten bij de Coöperatie Erfgoed Limburg u.A. (CEL). Dit is een sterk groeiende, door het Huis voor de Kunsten Limburg ondersteunde organisatie ter bevordering van samenwerking tussen Limburgse erfgoedorganisaties en hun belangenbehartiging. Voordeel van dit lidmaatschap is dat Museum Valkenburg kan participeren in het Limburgse Erfgoednet, een erfgoedportal voor met name kleinere musea. Ook maakt het museum actief deel uit van de marketing en PR groep van CEL. Dit levert ons veel ideeën maar ook free publicity op.

7. Educatie

In 2023 is voor het bereiken van de jongeren samenwerking gezocht met de basisscholen en de kinderopvang in Valkenburg. Dit heeft geleid tot enkele activiteiten, waaronder een bijeenkomst over vuursteenmijnen en een bezoek aan het archeologisch atelier. Voor de bokkenrijderstentoonstelling hebben alle kinderen van OBS Broekhem meegewerkt aan bijzondere kunstwerken die tijdens de tentoonstelling zijn getoond.

Naast samenwerking met basisscholen is in 2023 ook nauw samengewerkt met Hogeschool Zuyd. Ruim 10 stagiaires hebben prototypes van installaties ontwikkeld om de vaste expositie 'Reis door de tijd' op de middenverdieping een interactiever karakter te geven. Ook is een installatie gemaakt over de watersnood. Om de prototypes definitief te installeren is geld nodig. Hiervoor zal de komende jaren subsidie worden aangevraagd. Met de aanstelling van een bestuurslid educatie per 1 januari 2024 gaat het museum de samenwerking met scholen intensiveren.

8. Organisatie

Zoals bekend werkt Museum Valkenburg uitsluitend met vrijwilligers. In 2023 waren gemiddeld 56 vrijwilligers actief in de backoffice, aan de balie, in commissies, beperkte catering, shop en in het bestuur. In verband met privacyregelgeving wordt geen lijst met vrijwilligers opgenomen in een appendix van het jaarverslag.

De openingsdagen en -tijden van het museum zijn aangepast aan het aantal beschikbare vrijwilligers (22) voor baliediensten. Het museum was geopend van dinsdag t/m zondag van 13.00-17.00 uur. Tijdens feestdagen werden de openingstijden aangepast.

Na de coronapandemie en de watersnood zijn veel vrijwilligers van de oudere garde gestopt. Daarvan ondervonden wij in 2023 nog steeds de naijleffecten. In 2023 is wederom actief gezocht naar nieuwe mensen. Dat is voor een deel gelukt, maar door uitstroom bleef het aantal nagenoeg gelijk en maakte uitbreiding van ruimere openingstijden niet mogelijk. De gemiddelde leeftijd van de vrijwilligers (voornamelijk gepensioneerd) maakt de bezetting broos en bestaat er een voortdurende fluctuatie in aantal en beschikbaarheid. Een fenomeen dat bij veel organisaties wordt herkend. Daarnaast waren nog steeds twee functies in het bestuur (secretaris en educatie) niet ingevuld, met als gevolg dat de aansturing van de desbetreffende commissies nog niet goed van de grond kwam.

Gedurende 2023 werden vier bijeenkomsten met de vrijwilligers gepland teneinde hen op de hoogte te stellen van recente ontwikkelingen en om hen te informeren over de nieuwe tentoonstellingen. Op deze manier kunnen zij bezoekers een toelichting geven op de geëxposeerde kunst en artefacten en blijven zij betrokken bij de gang van zaken. Middels ons intranet en de mail worden zij constant geïnformeerd.

In maart werd het jaarlijkse uitstapje georganiseerd. Dit keer naar Maastricht met een bezoek aan het fotomuseum aan het Vrijthof en de Sint Janskerk.

Al met al mogen wij ons gelukkig prijzen met een enthousiaste, betrokken en loyale groep mensen, die de instandhouding van het museum mogelijk maken.

Museum Valkenburg heeft geen eigen vertrouwenspersoon, maar maakt daar waar dat nodig mocht zijn via de Museumvereniging gebruik van de diensten van Mores.online.

Ook in 2023 is gebruik gemaakt van de diensten van gespecialiseerde ZZP-ers, met name ten aanzien van depot-beheer, tentoonstellingsinrichting, subsidie-aanvraag en interieuraanpassingen.

In de bestuursvergadering van 14 november 2023 is het integrale Security & Privacy-protocol, zoals opgeleverd door de werkgroep Security & Privacy, geaccordeerd, en is besloten tot implementatie. Dit protocol beschrijft hoe wordt omgegaan met persoonsgegevens, digitale toegang tot systemen en fysieke toegang tot ruimtes. Inmiddels zijn diverse aanbevelingen uitgevoerd, en is bestuurslid Jos Janssen aangewezen als security-officer.

Daar de statuten van de stichting die het museum exploiteert sinds 2008 niet meer waren aangepast, dienden deze te worden gemoderniseerd, ook om te kunnen voldoen aan de Wet

Bestuur en Toezicht Rechtspersoon (WBTR), die enige tijd geleden is ingegaan. Op 27 november 2023 zijn de nieuwe statuten van kracht geworden, waarbij tevens de naam van de stichting is gewijzigd in Stichting Museum Valkenburg.

In 2023 is Museum Valkenburg uitgeloot voor een herijking door de Museumvereniging, ter behoud van de status van geregistreerd museum. De Museumvereniging kampt met een tekort aan auditoren, vandaar dat per lot werd beslist welk museum in 2023 in aanmerking kwam voor herijking.

Het **bestuur van Museum Valkenburg** was in 2023 als volgt samengesteld:

Franklin Boon, voorzitter (gehele kalenderjaar 2023)

Nevenfunctie: - Lid Gemeenteraad Eijsden-Margraten (bezoldigd)

- Lid Commissie Limburg Bond Heemschut (onbezoldigd)

Klaas Damhof, penningmeester en secretaris a.i. (gehele kalenderjaar 2023)

Nevenfuncties:- Secretaris/penningmeester Stichting Hovo Limburg (onbezoldigd)

- Penningmeester Stichting Maastrichtse Componisten (onbezoldigd)

- Penningmeester Ensemble 88 (onbezoldigd):

- Bestuurslid St. Medicine Conferences and Congresses (onbezoldigd)

Resi Vervoort, bestuurslid exposities (gehele kalenderjaar 2023)

- Geen nevenfuncties

Jolanda Rikers, bestuurslid marketing en communicatie (gehele kalenderjaar 2023)

Nevenfuncties: - Lid Raad van Advies Only Friends Limburg (onbezoldigd)

- Lid werkgroep Publieksbereik Coöperatie Erfgoed Limburg (onbezoldigd)

- Lid Koplopersgroep Valkenburg Oost (onbezoldigd)

Jos Janssen, bestuurslid vrijwilligers (gehele kalenderjaar 2023)

-Geen nevenfuncties

9. Financiën

In 2023, zo blijkt uit de opsomming in hoofdstuk 4, is er door het museum veel geïnvesteerd in het gebouw en in inventaris en (technische) voorzieningen. Daardoor is de liquiditeitspositie per ultimo 2023 lager geworden dan die in het voorafgaande jaar.

Per 31 december 2023 bedroeg het saldo aan liquide middelen € 45.876,- terwijl per 31 december 2022 het saldo € 74.588,- bedroeg. Het saldo per 31 december 2023 is daarmee niet lager uitgekomen dan € 40.000,- zijnde het minimale bedrag dat volgens het beleidsplan 2023-2028 dient te worden aangehouden aan liquiditeit.

Na de watersnood in 2021 is een schadereserve ad € 45.959,- als kortlopende schuld op de balans blijven staan. In overleg met ons administratiekantoor is besloten deze schadereserve in 2023 vrij te laten vallen. Dit heeft een verhogend effect op de bedrijfsopbrengsten, en daardoor tevens een verhogend effect op het eigen vermogen van de Stichting Museum Valkenburg.

Per 31 december 2022 bedroeg het eigen vermogen € 100.977,-. Na toevoeging van het resultaat over 2023 van € 20.189,- bedraagt het eigen vermogen van de stichting per 31 december 2023 € 121.166,-.

Valkenburg aan de Geul, 1 juni 2024

Stichting Museum Valkenburg

Franklin Boon
Klaas Damhof
Resi Vervoort
Jolanda Rikers
Jos Janssen
Maarten Annema (bestuurslid vanaf 1 januari 2024)
Elisabeth Dorant (bestuurslid vanaf 1 maart 2024)

